OBZOR

Ročník 34

č. 7

www.osz.org

11. dubna 2023 | ČTRNÁCTIDENÍK ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ | Cena 5 Kč

Z jednání vrcholných orgánů OSŽ

■ *Ústředí, Podnikové výbory a RRS OSŽ*

V řadě případů není jednoduché řešit problematiku přístupu do datových stránek ZO OSŽ

Jednání Ústředí OSŽ se konalo 22. března v sídle OSŽ v domě Bohemika. Předseda podnikového výboru OSŽ při ČD Štěpán Lev informoval o čerpání sociálního fondu na dotované dovolené pro zaměstnance a o připravovaném jednaní se sociálními partnery o možnosti změny odměňování zaměstnanců. Předseda podnikového výboru ČD Cargo Radek Nekola oznámil potěšující zprávu, že přes osmdesát procent smluvních partnerů má již podepsanou smlouvu. Za Správu železnic vystoupil předseda podnikového výboru SŽ Petr Štěpánek s nejčerstvějšími informacemi z jednání Správní rady SŽ a o podepsání smlouvy na poskytování kondičních pobytů. Následovaly informace od předsedkyně NeRV OSŽ Bc. Renaty Douskové, která se mj. zmínila o poradenství ze strany Sdružení ochrany nájemníků SON. Ing. Bc. Petr Toman, BA (Hons) seznámil účastníky jednání s chystanými volbami do do-

(Pokračování na str. 2)

Když ženy zvládají kreativní ruční práce aneb Velikonoce v režii FISAIC

Toto sdružení zabývající se volnočasovými aktivitami železničářů se mimo jiné zaměřuje i na krerativní ruční práce. Český zemský svaz FISAIC má ve své gesci OSŽ a právě jeho členky své umění plně prokázaly při realizaci velikonoční výzdoby na pražském hlavním a Masarykově nádraží.

Prohlédnout si letošní velikonoční výzdobu přišli 28. března na pražské hlavní nádraží generální ředitel Správy železnic Bc. Jiří Svoboda, MBA a předseda OSŽ Mgr. Martin Malý. Na otázku, jak hodnotí mimopracovní aktivitu svých zaměstnankyň, generální ředitel Správy železnic odvětil: ***„Jsem velice rád, že i v letošním roce naši zaměstnanci, naše zaměstnankyně, členky odborové centrály, potvrdily, že ctí tradice. A věřím, že takovéto ctění tradic je symbolem velké komunity – železnice.“***

O den později se u velikonoční výzdoby na pražském Masarykově nádraží sešli předseda představenstva, generální ředitel Českých drah Mgr. Michal Krapinec a místopředseda OSŽ, předseda Podnikového výboru OSŽ při ČD Štěpán Lev. Michal Krapinec ocenil výtvory svých zaměstnankyň slovy: ***„Přijde mi fajn, že se naše kolegyně dokáží po práci odreagovat a udělat něco pro radost ostatním. Obdivuji jejich zručnost, já bych asi tak šikovný nebyl. Každopádně přeji jim i ostatním zaměstnancům krásné Velikonoce!“*** ***Foto: Milan Sedlák***

Daniela Houdková NA AKTUÁLNÍ TÉMA

SPOLEČNÉ MEMORANDUM PODNIKOVÝCH VÝBORŮ OSŽ

▶ Podnikové výbory Odborového sdružení železničářů Správy železnic, s.o., České dráhy, a. s., a České dráhy Cargo, a.s., se zabývaly neutěšenou situací týkající se věkové struktury zaměstnanců na železnici, která může vést do budoucna k nedostatku zaměstnanců potřebných pro bezpečnost a udržitelnost železniční dopravy v České republice.

▶ Podnikové výbory OSŽ SŽ, ČD, a.s., a ČD Cargo, a.s., vyzývají zaměstnavatele a zainteresované orgány Ministerstva dopravy ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, aby iniciovala vznik učebních oborů, které povedou k přípravě studentů pro zaměstnání na české železnici.

▶ Odborové sdružení železničářů chce být nápomocno při realizaci nových projektů, které povedou k získání nových zaměstnanců napříč českou železnicí.

ZA OSŽ: Mgr. Martin Malý
PV OSŽ při SŽ, s.o.: Petr Štěpánek
PV OSŽ při ČD, a.s.: Štěpán Lev
PV OSŽ při ČD CARGO, a.s.: Radek Nekola

Lesní chata v Kořenově přivítala ve svých prostorách 23. března 2023 zástupce všech tří železničních podnikových výborů. Pozvánku také přijali personální ředitelé všech tří společností. A to za Správu železnic, s.o., **Ing. Pavel Koucký**, za ČD, a.s., **Mgr. Blanka Havelková**, která je současně také členkou představenstva této společnosti, a za ČD Cargo, a.s., **Mgr. Aneta Miklášová**. Ti se k jednání připojili v odpoledních hodinách.

V pořadí druhé společné setkání zahájil a vedl první místopředseda OSŽ Radek Nekola, který účastníky přivítal a seznámil je s průběhem jednání. V prvé řadě také poděkoval iniciátoru setkání Miroslavu Mainclovi, tajemníku Správy železnic, který s myšlenkou zorganizovat po letech společné setkání přišel již před delší dobou. Pravdou je, že všechny tři firmy trápí několik společných problémů. Ty v zápětí vyjádřil předseda OSŽ Mgr. Martin Malý: ***„V dnešní době nás dohnala situace z devadesátých***

(Pokračování na str. 2)

Daniela Houdková

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Všechny tři podnikové výbory spojovalo jedno aktuální téma – Jak omladit stávající řady železničářů

(Dokončení ze str. 1)

let, kdy se na železnici po dlouhou dobu hromadně propouštělo a noví zaměstnanci byli přijímáni jen velmi zřídka. Železnice tak ve společnosti postupně ztratila pověst perspektivního zaměstnavatele, což vedlo k výraznému poklesu zájmu mladých lidí o studium železničních oborů a následně logicky také k redukci kapacit železničního školství. Tyto skutečnosti mají za následek, že nyní je na železnici v řadě provozních profesí nedostatek zaměstnanců, většina se již přibližuje k důchodovému věku, ale ve školách se přitom v dostatečných počtech nepřipravují noví odborníci, kteří by mohli železničáře odcházející do penze nahradit." Dále Martin Malý ještě krátce připomněl stanoviska a návrhy OSŽ týkající se vládou připravované důchodové reformy a stručně také shrnul potřebné kroky, jak postupovat v případě problémů se získáním přístupu do datových schránek základních organizací.

Poté předsedové podnikových výborů představili své tajemníky a předsedy základních organizací. Za Správu železnic vystoupil předseda PV OSŽ Petr Štěpánek. Za ČD, a.s. promluvil předseda PV OSŽ Štěpán Lev a za ČD Cargo, a.s., předseda PV OSŽ Radek Nekola. Každý z nich také podal bližší informace k vypracovaným prezentacím věkové struktury zaměstnanců v jednotlivých společnostech, které předem obdržel každý člen PV.

V průběhu dopoledního jednání také vystoupil místopředseda OSŽ pro majetek Martin Vavrečka. Ten informoval přítomné o jednom z benefitů členství v OSŽ a tím jsou výhodné pobyty v rekreačních zařízeních. Také dodal podrobně vypracovanou prezentaci zahrnující tabulku ohledně návštěvnosti těchto objektů, kde se ukázalo, že o rekreace je velký zájem.

V druhé části jednání přivítal první místopředseda OSŽ a zároveň předseda podnikového výboru ČD Cargo, a.s., Radek Nekola zástupce zaměstnavatelů, a to výše uvedené personální ředitele. ***„Jsme rádi, že se toto setkání uskutečnilo, neboť nás všechny trápí udržitelnost železniční dopravy v České republice a je potřeba sesbírat podněty a ty následně přednést personálnímu oddělení, které s nimi může nadále pracovat,"*** poděkoval za účast personálním ředitelům Radek Nekola. Ti dostali prostor říci několik slov úvodem, kdy každý z nich zmínil, že je v dnešní době těžké motivovat uchazeče o práci na železnici. Mladí lidé mají zpravidla jiné ambice než pracovat za jakéhokoliv počasí a na směny v terénu. V posledních letech je velký úbytek učňovských i středoškolských oborů zaměřených na kolejovou dopravu. Pavel Koucký, personální ředitel společnosti Správa železnic, ale zdůraznil, že se v tomto směru nevzdávají a se školami úzce spolupracují. Studenti tak mohou využít možnosti stipendijních programů či praxe přímo na pracovištích. Dále nastínil stávající i plánované kroky, které by mohly pomoci při náboru nových zaměstnanců. Hlavním cílem personálního oddělení není jen nové, a především mladé pracovníky získat, ale také je na železnici udržet. ***„Je to hodně o individuálním přístupu na konkrétních pracovištích, který neopomíjíme a snažíme se na něj také zaměřit,"*** shodly se personální ředitelky Blanka Havelková a Aneta Miklášová. Ty přivítaly informace přímo z pracovišť, které naznačily, proč noví zaměstnanci odcházejí ve zkušební době a mnohdy nevydrží ani jeden měsíc. Během diskuze na adresu personálních oddělení cílila poznámka, že železniční společnosti zaspaly dobu. Tento názor však vyvrátila personální ředitelka Blanka Havelková tím, že již od roku 2008, kdy nastoupila k ČD na personální oddělení do vedoucí pozice, intenzivně dohlíží na spolupráci se školami a hledá cestu, jak přilákat mládež k Českým drahám a přesvědčit je, že zde naleznou nejen několik zajímavých benefitů, ale také stabilní a perspektivní práci, kterou společnost v dnešní nelehké době nabízí.

Po společném jednání se podnikové výbory rozdělily a debatovalo se již v rámci každé společnosti zvlášť. Bližší informace najdete v samostatných článcích z jednání podnikových výborů.

Foto: autorka

Z jednání vrcholných orgánů OSŽ

■ ***Ústředí, Podnikové výbory a RRS OSŽ***

V řadě případů není jednoduché řešit problematiku přístupu do datových stránek ZO OSŽ

(Dokončení ze str. 1)

zorčí rady ve Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra. PhDr. Helena Svobodová přinesla informace z konference železniční sekce Mezinárodní federace pracovníků v dopravě (ITF). Dále pokračoval Martin Malý, který popsal průběh mezinárodní ekonomické konference ASO 3. března. Dalším příspěvkem na jednání byla prezentace Ing. Ondřeje Šmehlíka o aplikaci Railsport.cz. O práci revizní komise informovala předsedkyně Barunka Balážová. Závěrečným tématem jednání se stala diskuze ohledně problematiky s datovými schránkami.

Při čtvrtečním setkání (23. 3. 2023) všech tří železničních společností došlo i na samostatná jednání každé firmy zvlášť. **Podnikový výbor ČD, a.s.,** řídil jejich předseda Štěpán Lev. Jednání se zúčastnila personální ředitelka GŘ ČD a členka představenstva ČD Mgr. Blanka Havelková.

Bouřlivou diskusi vyvolalo oznámení o prohraném výběrovém řízení na zajišťování veřejné drážní dopravy v Jihomoravském kraji. Personální ředitelka sdělila, že se představenstvo ČD bude vzniklou situací intenzivně zabývat: ***„Historicky tu byla strategie udržet výkony za každou cenu, nyní musíme brát ohled na rentabilitu. Jaký bude mít důsledek ztráta výkonů pro zaměstnance ČD, musíme propočítat. Tato zpráva je pro všechny moc čerstvá. Na příští podnikový výbor jsem ochotna zajistit, aby byl přítomen také náměstek pro osobní dopravu Jiří Ješeta a možná i generální ředitel Michal Krapinec."*** Členové PV mají obavy, že tato situace nebude ojedinělá, protože na Plzeňsku probíhá také tender na dopravce s nejlevnější nabídkou.

Dalším tématem byla častá přesčasová práce, možnosti vybírání a plánování směn, nábor nových zaměstnanců, na kterém se usilovně pracuje. Tato témata byla hlavním bodem výjezdního jednání, kde si společnosti mohly vyměnit své zkušenosti, podněty a nápady. ***„Také České dráhy čeká dlouhá a náročná cesta, ale pravdou je, že už sklízí první ovoce, kdy nárůst zaměstnanců již několik pracovišť zaznamenalo",*** řekla Blanka Havelková. Dále informovala o zřízení pracovních skupin, složených z odborných zaměstnanců a zástupců odborových centrál, které by měly mít za úkol řešit systém odměňování na nastávající období při kolektivním vyjednávání PKS 2024.

Závěrem jednání Štěpán Lev poděkoval všem přítomným za účast a aktivní přístup při jednání a také poděkoval paní personální ředitelce za výbornou spolupráci s OSŽ.

Na jednání PV OSŽ ČD Cargo, které se konalo v rámci společného jednání všech podnikových výborů OSŽ, byla přítomna personální ředitelka ČD Cargo Mgr. Aneta Miklášová. Ta se ve svém vystoupení zaměřila na nedostatečný počet zaměstnanců a také na jejich vysokou věkovou hranici. Podle jejích slov ČD Cargo v současné době hledá všemožné cesty, jak stavy pracovníků doplnit a získáváním nových zaměstnanců také jejich stav omladit. Pravdou je, že po rozdělení Českých drah, bylo v očích veřejnosti ČD Cargo upozaděno, k čemuž přispělo i to, že se zabývá pouze nákladní přepravou. Náprava bude postupně prováděna spoty v rozhlasových stanicích, a svým způsobem by měly k náboru zaměstnanců přispět rovněž poskytované benefity. První místopředseda OSŽ a současně předseda Podnikového výboru OSŽ ČD Cargo Radek Nekola kritizoval nepravidelnost směn. Dříve to bylo den, noc, volno. Nyní jsou směny kratší a nerovnoměrně rozvržené. Hodně jich je také plánováno způsobem zvaným „letmo", což navíc přináší problém s dopravou na pracoviště (strojvedoucí) i po skončení směny k odpočinku. Kromě diskuze na daná témata, zaznělo i přesvědčení, že se zkvalitňuje spolupráce s vedením společnosti, a to na různých stupních řízení, což by se mohlo příznivě projevit při kolektivním vyjednávání pro rok 2024.

Jednání Podnikového výboru OSŽ při Správě železnic proběhlo v rámci společného výjezdního zasedání všech tří PV OSŽ, působících na železnici (Kořenov 22.–24. 3.). V samostatném jednání seznámil předseda PV OSŽ Správy železnic Petr Štěpánek členy výboru s nejdůležitějšími událostmi a jednáními, která od předchozího jednání PV proběhla, přičemž nejvíce informací přinesl z jednání odborových centrál, které se uskutečnilo 21. 3. 2023. Následně vystoupil personální ředitel Správy železnic Ing. Pavel Koucký. V krátkosti připomněl, že balení vitamínů pro zaměstnance by měla být v nejbližší době distribuována na jednotky, podrobněji se pak věnoval rozpisu MOON na letošní rok, záloze přídělu FKSP na letošní rok a očekávaným legislativním změnám, které se budou dotýkat zaměstnavatelů, zaměstnanců i zaměstnanosti ve Správě železnic. Podal i pravidelnou zprávu o výši mezd v uplynulém období, a to jak celkové, tak podle klíčových profesí. V informaci o C-FKSP uvedl, že enormní zájem o rekreace v minulém roce nepolevil, a v letošním pokračuje. Proto bude muset dojít k úpravě rozpočtu a hledání možností k navýšení u této kapitoly.

Pravidelné jednání Republikové rady seniorů OSŽ se konalo ve čtvrtek 23. března v sídle OSŽ v Praze. Předsedkyně Rady Danuše Polášková přivítala hosty jednání, kterými byli místopředsedkyně OSŽ Bc. Renata Dousková a člen Dozorčí rady ČD Vladislav Vokoun. Oba informovali členy Rady o aktuálních událostech na železnici i mimo ni, jakož i o dění v OSŽ. Zodpověděli rovněž řadu dotazů týkajících se života seniorů a převzali také řadu podnětů ze strany členů Rady ohledně jejich zkušeností ze života základních organizací OSŽ, především pak problematiky klubů seniorů. Aktuálním tématem jednání, které komentovala Renata Dousková, bylo nájemní bydlení a zkušenosti s úřady práce v otázce poskytování podpor na bydlení. Vladislav Vokoun přidal informace o Podnikatelském plánu Českých drah na tento rok, rozsáhlá diskuse se poté rozproudila kolem Klubů seniorů, které jsou založeny v rámci ZO OSŽ. Předsedkyně Rady Danuše Polášková připomněla, že zásadním úkolem klubů je jejich těsný kontakt se seniory, kteří prostřednictvím klubů získávají rychlé a komplexní informace. V závěru jednání vyslechli členové Rady informaci o připravovaném třídenním výjezdním jednání RRS, které proběhne v květnu v Potštejně a na programu bude příprava na VI. Seniorské hry OSŽ, které proběhnou 4.–6. září 2023.

–RED–

(Podrobnosti na www.osz.org)

Všimli jsme si

● **STAVEBNÍ PRÁCE** v železniční stanici Pardubice hlavní nádraží v polovině března 2023 probíhaly především tak, že bylo prakticky „zlikvidováno" 4. nástupiště, zůstaly jen věže nákladních výtahů, což je možné vidět z připojeného snímku. Veškerá osobní doprava na trati Kolín–Česká Třebová se tak odehrává na 3., příp. 2. nástupišti. Za „neexistujícím" 4. nástupištěm se již rýsuje nové 5. nástupiště, jehož hrubá stavba je hotová. ***sh***

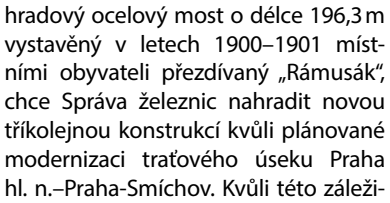

● **V ŽELEZNIČNÍ STANICI** Praha–Vršovice probíhá v současné době rekonstrukce bývalé provozní budovy s vodárnou (na snímku ze dne 19. 2. 2023) nacházející se na nuselské straně stanice (šikmo přes kolejiště proti tamní nádražní budově). Tento objekt, jenž je kulturní památkou České republiky, byl vybudován v roce 1882 jako součást původního nádraží Nusle–Vršovice na Dráze Císaře Františka Josefa a výhledově tak bude opraven v původním vzhledu. ***Tomáš Martínek***

● **V SOUČASNÉ DOBĚ** budí emoce železniční most v Praze na Výtoni pod Vyšehradem (na snímku ze dne 25. 2. 2023). Názory laické i odborné veřejnosti na jeho novou podobu jsou různé. Tento historický dvoukolejný příhradový ocelový most o délce 196,3 m vystavěný v letech 1900–1901 místními obyvateli přezdívaný „Rámusák", chce Správa železnic nahradit novou tříkolejnou konstrukcí kvůli plánované modernizaci traťového úseku Praha hl. n.–Praha-Smíchov. Kvůli této záležitosti vznikly dva znepřátelené tábory. Na jedné straně se desítky architektů staví proti snesení této ocelové konstrukce, neboť je od roku 2004 na seznamu nemovitých kulturních památek. Zároveň na pražské Výtoni vznikl spolek obyvatel požadující co nejrychlejší odstranění současného mostu, kvůli čemuž vznikla též petice. Oprava stávající konstrukce je ekonomicky neobhajitelná z důvodu značných únavových trhlin, úzkých chodníků, mizerného přestupu na cyklostezku a v neposlední řadě vzhledem k úzkému profilu nemožnost přidání třetí koleje, což je pro rozvoj příměstské dopravy nezbytně nutné. Navíc by se musely části nosné konstrukce rozebrat a pak je z vyměněných dílů poskládat zpět, což by se jistě prodražilo a zároveň by se tím prodloužily opravné práce. nejideálnějším řešením by určitě byla výstavba nové tříkolejné vzhledově identické nebo alespoň podobné makety z odolné galvanické oceli s průběžným kolejovým ložem kvůli eliminaci hluku (záleží jak by to vyhovovalo budoucím dopravním potřebám).

Po rychlém řešení volá kromě dopravců i Středočeský kraj, jenž má v plánu rozšíření příměstské osobní železniční dopravy ve významných směrech, navíc Praha má mít v budoucnu městskou železniční dopravu S-Bahn, díky čemuž je zkapacitnění zmiňovaného mostu nutností, třeba kvůli případnému zavedení městské linky Vršovice–Smíchov. ***Tomáš Martínek***

PRÁVNÍ PORADNA

Zpráva o tvorbě a použití Podpůrného fondu OSŽ za II. pololetí 2022

1. Tvorba Podpůrného fondu OSŽ:
Stav finančních prostředků PF OSŽ ke dni 30. 6. 2022 činil **7 826 183,11 Kč.**

Příjmy celkem II. pololetí 2022:

Příspěvky do PF OSŽ od ZO OSŽ a jiných právnických a fyzických osob	410 483,84 Kč
Splátky zápůjčky	24 000,00 Kč
Celkem	**434 483,84 Kč**

Výdaje celkem II. pololetí 2022:

Vyplacené dávky z PF OSŽ za II. pololetí 2022	390 000,00 Kč
Vyplacené podpory – tornádo JMK	26 000,00 Kč
Celkem	**416 000,00 Kč**

Stav finančních prostředků na PF OSŽ ke dni 31. 12. 2022 činil **7 844 666,95 Kč**.

2. Čerpání Podpůrného fondu OSŽ:
Z PF OSŽ za **II. pololetí 2022** byly vyplaceny dávky celkem 22 žadatelům v celkové částce **416 000,00 Kč**.

Dávky z PF OSŽ byly vyplaceny **21** žadatelům, které se týkaly mimořádných tíživých **sociálních situací** rodin, vzniklých v důsledku úmrtí člena OSŽ nebo rodinného příslušníka, dlouhodobé nemoci, podstoupení operací smyslových orgánů (zrak) z důvodu zachování specifické zdravotní způsobilosti. Celková částka těchto vyplacených dávek dosáhla **390 000,00 Kč**, tj. průměrná částka na jednu schválenou a vyplacenou dávku činí **18 571,43 Kč**.

Z PF OSŽ za II. pololetí 2022 byla dále vyplacena finanční podpora za tornádo v Jihomoravském kraji **1** postiženému, kterému **tornádo** v měsíci červnu 2022 způsobilo újmu na majetku. Celková částka takto vyplacených podpor dosáhla **26 000,00 Kč**.

Všechny žádosti o dávku z PF OSŽ byly prostřednictvím ZV ZO OSŽ zasílány na OSŽ-Ústředí. Tyto žádosti byly vždy ověřeny, potřebné údaje doplněny, individuálně zhodnoceny SPO OSŽ-Ústředím, posuzovány a schváleny Představenstvem OSŽ, popř. poradou předsedy OSŽ. Jednoznačně lze konstatovat, že PF OSŽ plní svůj účel a je nápomocen v tíživých sociálních situacích členů OSŽ a jejich rodin, na jejichž zmírnění, vlastní finanční a hmotné prostředky nedostačují.

Podněty, připomínky nebo stížnosti na poskytování uvedené formy pomoci v hodnoceném období nebyly zaznamenány. Ze strany SPO OSŽ-Ústředí je vždy striktně dodržována 30denní lhůta k vyřízení žádosti o přiznání dávky z PF OSŽ, která je však zpravidla i v jednotlivých případech zkracována. Jedná se o zpracování důvodové zprávy a její předložení ke schválení Představenstvu OSŽ, popř. poradě předsedy OSŽ.

Vyplacení schválených finančních dávek jednotlivým žadatelům bylo bez vad zajišťováno hospodářsko-finančním oddělením OSŽ-Ústředí, v součinnosti s příslušnými funkcionáři OSŽ.

V průběhu II. pololetí 2022 poslalo své poděkování do sídla OSŽ několik příjemců dávky (finančního příspěvku) z PF OSŽ.

Každé poděkování, které je zasláno na OSŽ-Ústředí, je možno hodnotit velmi pozitivně, neboť je to ocenění pro všechny fyzické a právnické osoby, které do PF OSŽ přispívají a za jejich solidaritu.

Sociálně-právní oddělení OSŽ-Ústředí konstatuje, že žádosti členů OSŽ o dávku z PF OSŽ, které potvrdí a doporučí příslušný ZV ZO OSŽ, jsou doručovány na odborné oddělení k projednání Představenstvu OSŽ, případně poradě předsedy OSŽ ne vždy zcela úplné, což lze charakterizovat jako dlouhodobý a přetrvávající stav. Převážně chybí údaje o konkrétní sociální situaci žadatele (rodiny), návrhu na výši dávky a obdržené podpoře ze strany zaměstnavatele (Sociální fond, FKSP) nebo prostředků základní organizace OSŽ. Jako nedostatečné se rovněž jeví doložení jednotlivých žádostí písemnostmi mající charakter listinných důkazů. Skutečnosti výše popsané představují ve svém důsledku nadbytečnou administrativu.

Ze strany SPO OSŽ-Ústředí je vždy postupováno vstřícně, korektně, při respektování individuálního přístupu při vyřizování jednotlivých žádostí o přiznání dávky z PF OSŽ, s cílem bezprostředně poskytnout v oprávněných případech finanční dávku.

V průběhu II. pololetí 2022 byly ve čtrnáctideníku Obzor základní organizace OSŽ i jednotlivci opakovaně vyzváni ze strany vedení OSŽ, aby do PF OSŽ zasílali finanční příspěvky.

Luděk Šebrle,
analytik rozborář
JUDr. Petr Večeř,
vedoucí SPO OSŽ-Ústředí

NÁZORY ČTENÁŘŮ • POSTŘEHY • DISKUZE

Duch Tří mužů přetrvává

Před časem jsem popsal situaci na pražském hlavním nádraží, která připomínala humoristickou scénu z knihy Tři muži ve člunu, o psu nemluvě. V neděli 19. března 2023 nádražní rozhlas inzeroval odjezd Elefantu v 8:21 do Berouna z 1. nástupiště Jih, dokonce zaznělo, že vlak je na tomto nástupišti přistaven. Ale žádný vlak tam nebyl a logika občasného zákazníka nádraží presidenta Wilsona napovídala, že by už pár minut před odjezdem měla být vlakem do Berouna spíše souprava, která před chvíli dojela z Berouna na nástupiště 1a. A tak za další chvíli se ukázalo, že odhad občasného cestujícího byl správný a rozhlas ohlásil změnu nástupiště a všichni nehluší cestující přebíhali na vedlejší peron. Nutno ale říci, že i odjezdová tabule se správně změnila. Jinak občasný cestující z hlavního nádraží je celkem spokojen, stále ale je zvláštní, že střídavě nejezdí jezdící schody na některý z peronů či v hale, myslím ty na jihozápadě. A na holuby v horní hale jsme si už zvykli, občas sletí i do dolní haly a nedávno jsem jednoho fotil i ve zdejší Bille, snad to není podnět pro hygieniky. ***Petr Rádl***

Zajímavá výluka

Celkem zajímavá výluka se objevila na stránkách „Omezení provozu" Českých drah. Je zde uvedena neplánovaná výluka na úseku železniční trati Poříčany–Kolín, a to dne 21. března 2023 od 23:10 do 23:59, dne 22. března 2023 od 0.00 do 4:00 hodin, od 23:10 do 23:59 a dne 23. 3. 2023 od 0:00 do 4:00. Důvod výluky: oprava havarijního stavu!

Že se asi vloudila chyba při uvádění času, když mezi 23:59–24:00 (0.00) hod. výluka není, ponechám stranou, může se stát, nebo se na železnici mění čas nějak jinak, nevím? Co mne ale více zaujalo je, že havarijní stav (nic bližšího není uvedeno) se vyskytne na úseku trati, který byl několik let vyloučen a renovován pro zřizování výhyben. To se na možnost vzniku havarijního stavu nemohlo přijít při těchto rekonstrukcích? Nebo byla odvedena nekvalitní práce? ***sh***

Novelizace Metodiky zásad hospodaření ZO OSŽ

Vážení členové OSŽ,
z důvodu chystané novelizace Metodiky zásad hospodaření pro ZO OSŽ, žádám touto cestou všechny ZO OSŽ, a zejména jejich funkcionáře, aby veškeré podněty a připomínky týkající se problematiky hospodaření ZO OSŽ posílali na
e-mail: sasinovab@seznam.cz
Děkuji za podněty!

předsedkyně RK OSŽ
Barunka Balážová

Absurdní – kde zůstal zdravý rozum, s nímž přicházíme na svět

Dne 12. března začala výluka na trati 120 mezi pražskými stanicemi Bubny–Dejvice (ve stávající trase možná na věčné časy) spojená s odřeknutím všech vlaků z Masarykova nádraží do Dejvic.

Od téhož dne platí aktualizace jízdního řádu vydaná Správou železnic, která – navzdory výluce SŽ obsahuje vlaky, které ve skutečnosti do konce platnosti JŘ nejedou. V elektronických vyhledávačích obsahujících data českých dopravců ovšem vlaky v uvedeném úseku uvedeny nejsou.

Jelikož tohle zdravý rozum nebere, vznesl jsem dotaz na kontaktní místo SŽ :

Předmět:
Jízdní řád na trati 120 platný od 12. března 2023

Zpráva:
Dne 12. března 2023 začíná výluka Bubny–Dejvice trvající do 9. prosince 2023. Proč tato skutečnost = nickolejný provoz ROV 63006 mezi nádražím Bubny a Dejvice, není zohledněna v aktualizaci JŘ, ale cestující jsou uváděni v omyl, v IDOSu vlaky z TGM uvedeny nejsou.

Odpověď:
Dobrý den, Správa železnic, státní organizace, obdržela Vaše podání, ke kterému Vám sdělujeme, že Správa železnic konstruuje jízdní řád veřejné osobní drážní dopravy postupem definovaným příslušnými ustanoveními zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen „zákon o dráhách").

Při konstrukci jízdního řádu vychází z žádostí dopravců o kapacitu dráhy, tyto žádosti o kapacitu není Správa železnic oprávněna měnit, či upravovat jinak, než zákonem stanoveným způsobem.

V řešeném případě obdržela Správa železnic žádost o kapacitu dráhy a tuto zákonným způsobem vypořádala jejím vyhověním. Následně došlo, postupem dle ustanovení § 23b a násl. zákona o dráhách, ke schválení návrhu plánu omezení provozování dráhy, pro činnosti související se stavební činností na dráze, které drážní dopravu na definované části dráhy vylučují. Dopravci přidělená kapacita dráhy však není postupem dle ustanovení § 23b a násl. zákona o dráhách odejmuta, schválení plánu omezení provozování dráhy pouze zákonem souladným postupem znemožňuje její účelné využití. Dopravce může na takový stav reagovat buď žádostí o takovou změnu jízdního řádu, která daný stav reflektuje, nebo ponechat přidělenou kapacitu dráhy v platnosti a omezit se na řešení nástroji, kterými aparát jízdního řádu disponuje pro řešení krátkodobých výluk, které se z principu do tabulek jízdního řádu nepromítají (a ani to není technicky možné).

V řešeném případě použil dopravce druhou možnost a přidělenou kapacitu dráhy v celé trati ponechal v platnosti; proto ani tabulky jízdního řádu pro cestující nedoznávají změn. Elektronické informační systémy, které zmiňujete, zohledňují rovněž aktuální informace a dopady aktuální výlukové činnosti – nejde tedy o poskytování jiných informací, jak naznačujete, jde o poskytování informací aktuálních (když provádění opatření souvisejících s realizací výluk na základě schváleného plánu omezení provozování dráhy, není, byť to již právní úprava nezmiňuje explicitně, změnou jízdního řádu), aby se předešlo možnosti omylu, jak naznačujete.

Takže provozovatel dráhy úplně zastaví provoz na trati z důvodu stavebních prací na straně SŽ do konce platnosti JŘ, nicméně ke změně tištěného jízdního řádu – zpracovatelem je táž SŽ – pro cestující = vlaky uvedeny v úseku Masarykovo nádraží–Dejvice nebudou, místo nic bude uvedena poznámka ohledně NAD – je třeba, aby se množina dopravců vzdala přidělené kapacity dráhy ...

SŽ není oprávněna kapacitu, o níž dopravci požádali, měnit, nicméně ze zákona o dráhách neplyne, že v tištěném vydání změny JŘ musí být tato kapacita dráhy zachována, pokud jsou vlaky **bez náhrady do konce platnosti JŘ vnitřním opatřením SŽ (ROV) odřeknuty**.

■

Vzpomínáte na rané mládí a pohádky o občanech Kocourkova? Mám pocit, že aparát Správy železnic se neliší od občanů fiktivního Kocourkova...

Miroslav Zikmund

PORADNA BOZP

KOČKOPSI

Možná se ve světě domácích mazlíčků orientujete lépe než já, ale pokud se jedná o takového kočkopsa, dosud není na světě ani jedna encyklopedie zvířat, která by si s ním poradila. Můžeme se pouze dohadovat kde žije, co jí a jak se vlastně rozmnožuje, ale určitě o ně není nouze. A protože takový kočkopes plodí jen a jen kočkopsa, ani snaha o dodržení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ZP), § 278–§ 280 a § 287 ze strany zaměstnavatele se nutně nemusí setkávat s představou základní odborové organizace o naplňování práva na informaci a projednání. Na základě indicií o výskytu těchto zvláštních živočichů i na společných jednáních ZV OSŽ se zaměstnavatelem, zejména pokud se jedná o oblast BOZP, jsem se rozhodla pomocí článečku lehce osvětového přispět ke snížení jejich populace.

Ano, právo na informaci a projednání se může někomu zdát jako jedno a totéž, ale rozhodně tomu tak není. Zatímco informace je široký pojem, který se užívá v různých významech a v ZP je použit ve smyslu zprávy či sdělení, tedy prezentace záměrů zaměstnavatele za poskytnutí nezbytných údajů v dostatečném předstihu a vhodným způsobem, aby je ZO OSŽ mohla posoudit, popřípadě se připravit na projednání a vyjádřit své stanovisko před uskutečněním opatření (ZP § 278 odst. 1), definici projednání najdeme v ZP § 278 odst. 3 a odst. 4, kdy projednáním se rozumí jednání mezi zaměstnavatelem a ZO OSŽ a jedná se o výměnu stanovisek a vysvětlení s cílem dosáhnout shody. Zaměstnavatel je pak mj. povinen zajistit projednání v dostatečném předstihu a vhodným způsobem, aby ZO OSŽ mohla na základě poskytnutých informací vyjádřit svá stanoviska a zaměstnavatel je mohl vzít v úvahu před uskutečněním opatření a odborové organizace mají při projednání právo obdržet na své stanovisko odůvodněnou odpověď a před uskutečněním opatření zaměstnavatele mají zaměstnanci právo požadovat dodatečné informace a vysvětlení. Objem informací a projednání, který se týká oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, určuje ZP, a to v rozsahu stanoveném v § 101 až § 106 odst. 1, v § 108, a též v zákoně č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, § 9 odst. 4 e). ZP zaručuje zaměstnancům právo účastnit se na řešení otázek souvisejících s BOZP i prostřednictvím odborové organizace – tedy zaměstnavatel je povinen ZO OSŽ umožnit např. účast při jednáních týkajících se BOZP, vyslechnout její připomínky a návrhy na přijetí opatření a projednat s ní nebo je informovat o všech záležitostech, které mohou podstatně ovlivnit BOZP (rizika práce a opatření ke snížení jejich působení, kategorizaci práce, organizaci školení, určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik, zajištění PLS, přidělování OOPP, pracovní úrazovost, nemoci z povolání, zajištění první pomoci a organizaci PO apod.). V tomto místě si tradičně dovoluji připomenout nutnost soustavného vzdělávání zástupců ZO OSŽ (ZV OSŽ a inspektorů BOZP ZO OSŽ), protože povinnost odborové organizace spolupracovat se zaměstnavatelem a s odborně způsobilými fyzickými osobami k prevenci rizik, jak ji požaduje ZP § 108 odst. 4, lze kvalifikovaně zajistit pouze členy ZO s odpovídajícími znalostmi o bezpečnosti práce a o ochraně zdraví při práci.

Jak je vidět, k omezení výskytu kočkopsů není nutné povolení k odstřelu, odchytu či likvidaci pomocí pastí, ale postačí si přečíst pár paragrafů zákoníku práce a jejich naplnění požadovat i v praxi. Respekt, s jakým je mnohdy k jednáním se zaměstnavatelem přistupováno, je pochopitelný, ale je potřeba pamatovat i na to, že zákon zaručuje právo odborovým organizacím na informaci a projednání hlavně z důvodu zajištění rovnováhy sil mezi zúčastněnými stranami – na jednáních, která kladně ovlivňují zajištění bezpečných a zdraví neohrožujících pracovních podmínek a pracovního prostředí pro všechny.

PS. Věděli jste, že za kočkopsa je někdy žertovně chovateli označován ragdoll (kříženec perské kočky a birmy posvátné), který povahové vlastnosti obou plemen (tedy psa a kočky) vykazuje?

Dana Žáková, *oddělení BOZP OSŽ-Ú*

Pozvánka do železničního muzea v Ostravě

Po zimní přestávce se 1. března opět otevřely brány Železničního muzea moravskoslezského. Muzeum má své sídlo v železniční stanici Ostrava-střed a pro svoje návštěvníky má připravenou celou škálu zajímavostí z historie železnic. V současné době zde probíhá výstava, věnovaná železniční trati Olomouc–Krnov–Opava, která v loňském roce oslavila 150 let od zahájení provozu. Od dubna se pak budou moci návštěvníci seznámit s historií „Osoblažky" (úzkokolejná trať Třemešná ve Slezsku–Osoblaha). Kromě těchto tematických výstav, které jsou průběžně obměňovány, najdou návštěvníci v muzeu nepřeberné množství historických předmětů a artefaktů, mezi něž patří například sbírka zabezpečovací techniky od mechaniky až po reléovku, historické vybavení dopravní kanceláře, či osobní pokladny, jakož i ukázku lokomotivní techniky. Nechybí ani modelové kolejiště a trenažér strojvedoucího. Pýchou muzea je také historická parní lokomotiva řady 310, která je vystavena na prvním nástupišti železniční stanice a je v majetku CHV Lužná u Rakovníka.

Muzeum je otevřeno ve středu a ve čtvrtek od 10–16 hodin, a v sobotu a v neděli od 9–16 hodin.

Miroslav Čáslavský

Foto: Historická lokomotiva 310.001 na nástupišti Ostrava-střed

Žít v budoucnosti znamená promrhat přítomnost
Tereza Mathiasová

Vybrala Bc. Blanka Lomnančiková

Signalisté ve Smiřicích přišli o kliku

Signalisté stavědla 2 ve stanici Smiřice sice přišli začátkem března během nepřetržité výluky o kliku, ale nebyla to ta od dveří, ale od závor, kterou museli točit před každým zamýšleným posunem nebo vlakovou cestou, tak aby došlo k uzavření závor v železničním přejezdu na silnici č.3089 v ulici Hankova. Jednalo se o jedny z posledních mechanických závor na trati Jaroměř–Hradec Králové, které obsluhovali právě signalisté ze St 2 stanice Smiřice. K náhradě zastaralé technologie, která přežila až do dnešních dnů, došlo v rámci rekonstrukce přejezdu od 8. 3. do 17. 3. 2023. Snímek mechanických závor ve stanici Smiřice tak dnes už patří minulosti a můžeme jen vzpomínat.

MK

Motorová legenda české železnice – Zamračená

Poslední neděli v únoru, to jest 26. února 2023, byl vypraven zvláštní nákladní vlak mezi Křincem a Městcem Králové. Na čele soupravy vozů řady Tdgns patřící ČD Cargo a služebního vozu Da-k se představila motorová legenda české železnice 751.033-2 „Zamračená" či „Barborka" společnosti KZC. Aby vlak navodil dobu provozu devadesátých let minulého století, byla lokomotiva na čelech a boku označena logy ČD. Hlavním motivem této fotoakce bylo zdokumentovat tento nákladní vlak na zajímavých místech trati mezi Křincem a Městcem Králové. Největším lákadlem se stala odbočka Obora, na které jsou funkční mechanická návěstidla a mechanické závory. Organizátorům, dopravcům a lidem, kteří měli daný den službu, patří velký dík za nádherný den strávený focením jízdy vlaku. Sluníčko zahřálo svými občasnými paprsky v jinak studeném počasí.

Vít Mareš

Na snímku vlevo Zamračená se svou soupravou nákladního vlaku projíždí po trati 061 z Křince směrem na Rožďalovice odbočkou Obora. Vpravo táž Zamračená je na trati směrem Městec Králové kolem mechanického návěstidla na odbočce Obora

OHLÉDNUTÍ

Příběhy a poezie mezi čarami grafikonu

Dne 20. října 2022 ujel na pražském Hlavním nádraží rychlík do Klatov jedné cestující, kterou přilákala hudba znějící z prvního nástupiště. U sousoší Nicholase Wintona na prvním nástupišti tu totiž vyhrávala kapela ČZS FISAIC JEDETO! Již za hodinu zde začne slavnostní akce: **„Křest a autogramiáda knih Literáti na trati"**.

Setkání ve vládním salonku, který „přeplnilo" téměř devadesát osob, mimořádně zahájil a moderoval zástupce vedoucího literární skupiny Českého zemského svazu pro kulturu a volný čas železničářů FISAIC Josef Schrötter.

V úvodu přivítal přítomné a poděkoval všem, kteří se na přípravě knih podíleli a pomohli jejich vzniku. Zejména železničním společnostem, které činnost FISAICu podporují, Odborovému sdružení železničářů, které jeho činnost organizuje, železničnímu tisku za propagaci, speciálně mediálnímu oddělení ČD za zajištění prostor salonku, literárním organizacím, hudebníkům, autorům, všem přítomným i nepřítomným, které zde nelze všechny vyjmenovat…

Za dobu činnosti Literátů na trati bylo vydáno celkem čtrnáct knih. První čtyři byly společné pro prózu i poezii, každý následující rok byla vydána samostatná kniha příběhů a kniha poezie. Ani loni tomu nebylo jinak. Za devět roků v knihách publikovalo 817 autorů. Někteří projekt opustili, jiní se přidali, ale jsou i tací, jejichž dílo nalezneme ve všech čtrnácti knihách.

Po představení loňských publikujících krátce pohovořila o FISAICu a jeho činnosti výkonná tajemnice ČZS FISAIC Jarmila Šmerhová. Na ni navázali několika slovy tři kmotři knihy: Štěpán Lev – místopředseda OSŽ, Vladislav Vokoun – předseda ČZS FISAIC a Pavel Koren – přední akordeonista Izraele, který dnes doplnil skupinu JEDETO. Jmenované při křtu doplnil František Tylšar – vedoucí literární skupiny a jeho pravá ruka Josef Schrötter.

Kniha byla pokřtěna šumivým mokem, proběhlo společné fotografování a následná volná zábava. Autoři podepisovali knihy, navazovala se nová přátelství, lidé si povídali, diskutovali… O tu správnou atmosféru se opět postarali kluci z JEDETO, společně s občerstvením, které i tentokrát zajistilo Odborové sdružení železničářů.

A protože byl vyhlášen již desátý – jubilejní ročník Literátů na trati, neváhejte a připojte se k nám! Letos se tu opět setkáme! ***=FJB=***

Libeň dolní nádraží

Bývalá žst. Praha-Libeň dolní nádraží ležela od roku 1872 na trati Praha-Vysočany–Praha-Těšnov. Na trati byla od 1. července 1972 zastavena osobní doprava a od 3. června 1984 i nákladní doprava. Z celé trati již zbylo jen pár fragmetů a dvě bývalá nádraží – Libeň-dolní nádraží, nákladové nádraží Těšnov na Rohanském ostrově, dvacet metrů náspu v Karlíně a patky mostu přes Rokytku. Je potěšitelné, že bývalé nádraží Libeň-dolní se vrací obloukem opět do dopravního provozu – ne však pro železnici, ale jako odpočinkové místo řidičů tramvají DP Praha. Budova je citlivě renovována včetně původního názvu nádraží. Výpravčí byl na dolním nádraží zrušen někdy v březnu 1973 v souvislosti s ukončením parního depa na Těšnově.

Pak na dolním nádraží sloužil pouze závorář/dozorce výměn, a to až do úplného zrušení tratě. Trať mohla sloužit pro dopravu linek S, ale tehdy byla jiná koncepce dopravy, která nepřála tramvajím ani železnici v městě. Výsledkem je magistrála středem Prahy, kvůli níž byla zrušena i trať na Těšnov.

Martin Kubík

Nově opravovaná bývalá žst Praha-Libeň dolní nádraží, stav z 23. 3. 2023

Výklenková kaple sv. Václava zachránila fragment náspu tratě v Karlíně před Invalidovnou, kaple stále stojí na svém místě již před vznikem tratě v roce 1872 a i po jejím zrušení v roce 1984

Studenti soutěžili o nejlepší návrh dřevěného přístřešku pro českou železnici

V Masarykově salonku stanice Praha-Dejvice se uskutečnilo vyhlášení výsledků studentské soutěže o nejlepší návrh nového dřevěného přístřešku pro českou železnici. Jejím pořadatelem byla kromě Správy železnic také Fakulta lesnická a dřevařská ČZU Praha. Cílem bylo motivovat studenty, aby se aktivně zapojili do změny vnímání železnice a současně podpořili využití dřeva jako hlavního stavebního materiálu na vlakových zastávkách.

Soutěž byla určena pro tříčlenné týmy, kdy vždy dva studenti Fakulty lesnické a dřevařské ČZU přizvali ke spolupráci jednoho studenta architektury zapojených vysokých škol. Výsledkem jejich snažení měl být návrh nového dřevěného přístřešku, který se po splnění daných požadavků stane součástí typizovaných staveb na české železnici.

Zadáním soutěže bylo navrhnout přístřešek pro využití v horských a podhorských oblastech nebo v chráněných krajinných a přírodních lokalitách. Celková cena neměla překročit 500 000 korun, a to včetně realizace stavby. Jako materiál se mělo v maximální možné míře použít dřevo z místních zdrojů. Porota rovněž hodnotila originalitu návrhu, jeho designové zpracování, komplexnost řešení a také provedení umožňující snadnou údržbu.

Soutěže se zúčastnilo šest týmů. Odborná komise ocenila jako nejlepší návrh dřevěného přístřešku od trojice ve složení **Alexandra Horáčková**, **Michaela Andrlová** a **Jan Rous**.

Tisková zpráva Správy železnic

ODBORNĚ O ŽELEZNICI

Vzpomínky konstruktéra lokomotivky Škoda

Petr Lapáček

Vzpomínky jedné z nejvýznamnějších osobností české konstruktérské školy Ing. Františka Palíka.

Ing. František Palík je jedním z nejvýznamnějších konstruktérů lokomotiv československé poválečné éry. Svůj profesní život zasvětil koncernu Škoda, kde se od píky postupně vypracoval až na technického náměstka ředitele. Jeho technické i manažerské dovednosti pomáhaly šířit slávu našich lokomotiv do celého světa. Tato kniha je jeho osobní vzpomínkou na léta strávená ve Škodovce a text s autorskou úpravou Petra Lapáčka je doprovázen množstvím raritních fotografií i technickou dokumentací.

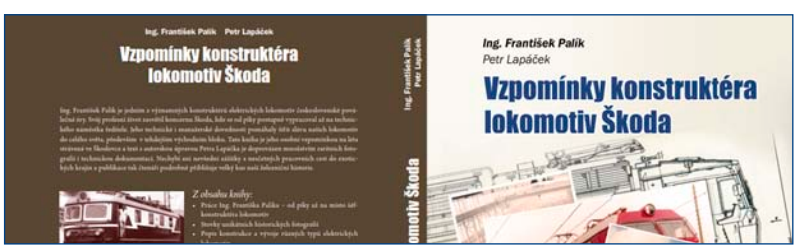

OBZOR
www.osz.org

Vydává Odborové sdružení železničářů, Dům Bohemika, Na Břehu 579/3, 190 00 Praha 9. Šéfredaktor Milan Sedlák (tel.: +420 602 749 620, e-mail: *misedlak@seznam.cz*), redakce Brno: Daniela Houdková (tel.: +420 776 325 731, email: *osz.obzor@email.cz*), redakce Olomouc: Miroslav Čáslavský (tel.: +420 737 275 086, e-mail: *miroslav.caslavsky@osz.org)*, inzerce a předplatné: Eliška Kopecká (tel.: +420 735 153 466, e-mail: *predplatne.obzor@osz.org, eliska.kopecka@osz.org*), expeduje Typa. *Webové stránky:* www.osz.*org*. Předseda redakční rady Mgr. Martin Malý, předseda OSŽ. Tisk: Tiskárna ČD Olomouc, Táborská 191/26, 779 00 Olomouc. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., Odštěpným závodem Střední Čechy v Praze, čj, 306/97-P ze dne 23. ledna 1997. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Uveřejněné příspěvky se nemusí shodovat s názorem vydavatele a redakce.
MK ČR E 5063 ISSN 0862-738X